

Súd: Okresný súd Michalovce
Spisová značka: 23P/149/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0018206598
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Uhrínová
ECLI: ECLI:SK:OSMI:2019:0018206598.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Michalovce, sudkyňa JUDr. Jana Uhrínová, vo veci starostlivosti o maloleté deti S.: V., nar. XX.X.XXXX a X., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznou opatrovníčkou V.. Janou Demeterovou, zamestnankyňou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce, deti rodičov: matka X. S., nar. XX.X.XXXX, bytom B. XXX a otec V. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. 60, za účasti navrhovateľov - manželov: Bc. P. Q., nar. XX.X.XXXX a U. Q., nar. X.X.XXXX, obaja bytom Q. 348, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce o vyslovenie splnenia podmienok osvojiteľnosti a ustanovenie poručníkov a o návrhu navrhovateľov na zverenie maloletých do spoločnej pestúnskej starostlivosti manželov, takto

r o z h o d o l :

V y h l a s u j e, že maloleté deti S.: V., nar. XX.X.XXXX a X., nar. XX.XX.XXXX, spĺňajú podmienky osvojiteľnosti.

P o z b a v u j e matku X. S., nar. XX.X.XXXX a otca V. S., nar. XX.XX.XXXX, výkonu rodičovských práv vo vzťahu k maloletým deťom S.: V., nar. XX.X.XXXX a X., nar. 11.11.2011.

U s t a n o v u j e Bc. P. Q., nar. XX.X.XXXX a U. Q., nar. X.X.XXXX, za poručníkov pre maloleté deti S.: V., nar. XX.X.XXXX a X., nar. XX.XX.XXXX, ktorí sú oprávnení a povinní zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok.

Poručníci s ú p o v i n ň í raz ročne k 31.12. toho ktorého roka, podať súdu správu o nakladaní s majetkom maloletých a dvakrát ročne k 30.6. a k 31.12. toho ktorého roka, podať súdu správu o zdravotnom stave maloletých, o ich vzdelávaní a iných osobných potrebách.

Z r u š u j e maloletým deťom S.: Petre, nar. XX.X.XXXX a Jasmíne, nar. 11.11.2011 ústavnú starostlivosť nariadenú rozsudkom Okresného súdu Michalovce č. k. 23P/128/2016-27 zo dňa 31.3.2017.

Z v e r u j e maloleté deti S.: Petru, nar. XX.X.XXXX a Jasmínu, nar. XX.XX.XXXX, do spoločnej pestúnskej starostlivosti manželov Q.: P., nar. XX.X.XXXX a U., nar. X.X.XXXX.

Pestúnom v y m e d z u j e rozsah práv a povinností k maloletým deťom tak, že budú vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia.

Právo zastupovať maloleté a spravovať ich majetok m a j ú iba v bežných veciach.

Matku i otca z a v ä z u j e povinnosťou prispievať na výživu maloletej V. S., nar. XX.X.XXXX a na výživu maloletej Jasmíny S., nar. XX.XX.XXXX, sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na jedno nezaopatrené nepľnoleté dieťa, ktoré je aktuálne vo výške 28 eur 8 centov, ktoré sú matka i otec povinní uhrádzať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce, ul. Saleziánov 1, Michalovce, č. ú.: SK08 8180 0000 0070 0053 4266, vždy do 25-teho dňa v mesiaci vopred počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1./ Predmetom konania bolo vyslovenie splnenia podmienok osvojiteľnosti u maloletých detí Kančiových, pozbavenie rodičov maloletých ich rodičovských práv a ustanovenie poručníka maloletým deťom na základe návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce (ďalej len ÚPSVR), a zároveň zverenie maloletých do spoločnej pestúnskej starostlivosti manželov Mileňkyových. Zároveň bolo potrebné rozhodnúť o vyživovacej povinnosti rodičov k maloletým deťom a zrušení ústavnej starostlivosti nariadenej súdom maloletým deťom.

2./ Súd vykonal vo veci dokazovanie oboznámením sa s obsahom návrhov, predložených listinných dôkazov, s obsahom pripojených spisov a výsluchom účastníkov konania a zistil tento skutkový stav:

3./ Rozsudkom Okresného súdu Michalovce č. k. 23P/128/2016-27 zo dňa 31.3.2017 bola maloletým deťom nariadená ústavná starostlivosť s umiestnením do Detského domova Sečovce a rodičom bola určená vyživovacia povinnosť. Maloleté deti boli zverené do ústavnej starostlivosti z toho dôvodu, že otec sa o maloleté deti vôbec nezaujímal, matka zanedbávala starostlivosť o deti, nedokázala sa o ne postarať. Deti boli pred nariadením ústavnej starostlivosti umiestnené v krízovom centre.

4./ Uznesením Okresného súdu Michalovce č. k. 2P/18/2019 - 24 zo dňa 29.1.2019 bolo neodkladným opatrením nariadené Centru pre deti a rodiny Sečovce odovzdať maloleté deti do dočasnej osobnej starostlivosti manželov Mileňkyových, ktorí prejavili záujem o zverenie detí do ich spoločnej pestúnskej starostlivosti.

5./ Pokiaľ ide o splnenie podmienok osvojiteľnosti a pozbavenie rodičov ich rodičovských práv, ÚPSVR v návrhu a výpovedi uviedol, že s rodinou maloletých resp. s matkou spolupracujú od roku 2014, avšak napriek snahe sociálnych pracovníkov, matke sa nepodarilo zabezpečiť si také podmienky, aby mohla zabezpečovať starostlivosť o deti v potrebnom rozsahu, a preto bolo nevyhnutné u maloletých detí nariadiť ústavnú starostlivosť. Po umiestnení detí do Centra pre deti a rodiny Sečovce, matka o ne neprejavovala záujem, deťom len 2-krát telefonovala, raz ich bola navštíviť, od 25.8.2017 už matka ani nikto z príbuzných detí v centre nekontaktoval. Tieto skutočnosti potvrdilo Centrum pre deti a rodiny Sečovce (správa na čl. 28 spisu), ktoré zároveň uviedlo, že rodičia si neplnia vyživovaciu povinnosť a centrum eviduje dlh na výživnom 2080,20 €.

6./ Podľa zistenia ÚPSVR, matka aktuálne žije zrejme niekde v Českej republike, kde by sa mala zdržiavať so svojim druhom, avšak bližšie informácie o matke ÚPSVR nemá. Otec dlhodobo neprejavuje o deti záujem, dlhodobo spochybňuje otcovstvo k maloletým deťom.

7./ Manželia Mileňkyoví prejavili záujem o zverenie maloletých do ich pestúnskej starostlivosti. Súdu preukázali, že spĺňajú všetky zákonom stanovené predpoklady a podmienky pre osoby, ktoré sa môžu stať pestúnmi podľa § 48 ods. 2 Zákona o rodine.

8./ Obaja manželia vypovedali, že deti žijú s nimi v ich domácnosti od januára 2019, pričom už predtým s nimi mali nadviazaný kontakt. Petra a Jasmína si na domácnosť manželov zvykli a celkovo sa v rodine dobre adaptovali. V spoločnej domácnosti manželov žije ešte 16-ročná Laura, ktorú majú manželia v pestúnskej starostlivosti. Všetky tri dievčatá majú spoločnú izbu, zvykli si na seba navzájom. Jasmína navštevuje nultý ročník ZŠ Malčice, Petra navštevuje 3. ročník ZŠ Malčice, v tejto ZŠ pracuje aj pani Mileňkyová. Dievčatá si zvykli na novú školu, v škole sa obom dievčatám páči. Obe dievčatá sú zdravé, majú založené zdravotné karty u MUDr. Dolgošovej v Malčiciach. Výchovné problémy s dievčatami nie sú.

9./ Manželia súhlasila, aby boli ustanovení za poručníkov maloletým deťom, ak súd pozbaví rodičov ich rodičovských práv.

10./ Matka ani otec sa k návrhom nevyjadrili.

11./ Kolízná opatrovníčka navrhla obom návrhom vyhovieť v plnom rozsahu.

12./ Podľa § 38 ods. 4 z. č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len Zákon o rodine), ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

13./ Podľa § 39 ods. 2 Zákona o rodine, ak rodičovské práva a povinnosti nemôže vykonávať ani jeden z rodičov alebo ak súd rozhodol podľa § 38 ods. 1 alebo 4 vo vzťahu k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloletému dieťaťu poručníka.

14./ Podľa § 48 ods.1 Zákona o rodine, ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa a ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o jeho zverení do pestúnskej starostlivosti fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom a spĺňa ustanovené predpoklady.

15./ Podľa § 48 ods. 2 Zákona o rodine, pestúnom sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území SR, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, je zapísaná do zoznamu žiadateľov o pestúnsku starostlivosť podľa osobitného predpisu a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti zaručuje, že bude pestúnsku starostlivosť vykonávať v záujme mal. dieťaťa.

16./ Podľa § 48 ods. 3 Zákona o rodine, maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej pestúnskej starostlivosti aj manželom. Pri zverení maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti jednému z manželov je potrebný písomný súhlas druhého manžela. Súhlas nie je potrebný, ak manželia nežijú v domácnosti, ak druhý manžel nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu alebo ak je zadováženie súhlasu spojené s ťažko prekonateľnou prekážkou.

17./ Podľa § 48 ods. 4 Zákona o rodine, v rozhodnutí podľa ods. 1 súd vymedzí rozsah práv a povinností pestúna k maloletému dieťaťu.

18./ Podľa § 50 ods. 1 Zákona o rodine, pestún je povinný vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia a je povinný najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak pestún predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

19./ Podľa § 50 ods. 5 Zákona o rodine, počas výkonu pestúnskej starostlivosti rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú svoje rodičovské práva a povinnosti len v rozsahu, v akom nepatria pestúnovi. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do pestúnskej starostlivosti. Ak sa s pestúnom nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo pestúna súd.

20./ Podľa § 51 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné maloletého dieťaťa zvereného do pestúnskej starostlivosti poukazovali počas trvania pestúnskej starostlivosti, najdlhšie však do dosiahnutia plnoletosti dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; po dovŕšení plnoletosti dieťaťa sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa.

21./ Podľa § 55 ods. 3 Zákona o rodine, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

22./ Podľa § 56 ods. 1 Zákona o rodine, ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok.

23./ Podľa § 58 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí o ustanovení poručníka súd uvedie konkrétny rozsah majetku, ktorý bude poručník spravovať, spôsob nakladania s ním a lehoty, v ktorých je poručník povinný predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa a správy o maloletom dieťati. Pri výkone správy majetku maloletého dieťaťa poručníkom sa použije osobitný predpis.

24./ Podľa § 58 ods. 2 Zákona o rodine, správa o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa obsahuje najmä informácie o výnosoch, investíciách, ako aj účel a výšku výdavkov a príjmov súvisiacich s týmto majetkom. Správa o maloletom dieťati obsahuje najmä informácie o jeho zdravotnom stave, jeho vzdelávaní a o osobitných potrebách.

25./ Podľa § 58 ods. 3 Zákona o rodine, poručník je povinný vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Za jej riadny výkon zodpovedá súdu. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu.

26./ Podľa § 58 ods. 4 Zákona o rodine, súd sústavne sleduje spôsob výkonu funkcie poručníka a najmenej dvakrát do roka v súčinnosti s obcou a orgánom sociálnoprávnej ochrany výkon funkcie poručníka hodnotí.

27./ Podľa § 102 ods. 1 písm. a) na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloleté dieťa najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a nevynaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka,

28./ Podľa § 102 ods. 4 Zákona o rodine o splnení podmienok osvojiteľnosti maloletého dieťaťa uvedených v odseku 1 rozhoduje súd na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany alebo aj bez návrhu.

29./ Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že u maloletých detí sú splnené podmienky osvojiteľnosti podľa § 102 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine, pretože rodičia o deti neprejavovali záujem dlhodobo, viac ako 6 mesiacov a zároveň si neplnili vyživovaciu povinnosť. Súd preto vyslovil u oboch maloletých, že spĺňajú podmienky osvojiteľnosti a zároveň pozbavil oboch rodičov výkonu ich rodičovských práv podľa § 38 ods. 4 Zákona o rodine.

30./ Keďže manželia Mileňkyví prejavili záujem o zverenie maloletých do ich spoločnej pestúnskej starostlivosti, pričom preukázali, že spĺňajú zákonom stanovené podmienky na výkon pestúnskej starostlivosti a súčasne bolo preukázané, že maloleté sa na domácnosť manželov a ich prostredie vrátane školy dobre adaptovali, súd zveril maloleté do spoločnej pestúnskej starostlivosti manželov Mileňkyvých, pričom ako pestúni budú zabezpečovať aj osobnú starostlivosť o maloleté. Súd vymedzil pestúnom rozsah ich práv a povinností tak, že budú vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté a spravovať ich majetok majú iba v bežných veciach.

31./ Vzhľadom na zverenie maloletých do pestúnskej starostlivosti, súd zároveň zrušil ústavnú starostlivosť v súlade s § 55 ods. 3 Zákona o rodine.

32./ Keďže rodičia boli pozbavení výkonu rodičovských práv, súd ustanovil manželov Mileňkyvých za poručníkov maloletým deťom podľa § 56 ods. 1 Zákona o rodine s tým, že sú oprávnení a povinní

zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok a podávať súdu správy o maloletých deťoch v stanovených lehotách.

33./ V súlade s § 51 Zákona o rodine, podľa ktorého, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti určí rodičom rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné maloletého dieťaťa zverenieho do pestúnskej starostlivosti poukazovali počas trvania pestúnskej starostlivosti, najdlhšie však do dosiahnutia plnoletosti dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; zaviazal oboch rodičov prispievať na výživu každého jedného maloletého dieťaťa výživným v minimálnom rozsahu. Súd poukazuje na skutočnosť, že výživné v rozsahu 30% zo sumy životného minima na jedno nezaopatrené nepľnoleté dieťa, ktoré je v súčasnej dobe vo výške 28,08 EUR, je povinný platiť každý rodič bez ohľadu na to, či vôbec nejakým príjmom disponuje.

34./ Rodičia sú povinní platiť výživné na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

35./ O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 z. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku sú oprávnení podať odvolanie rodičia, pretože všetky ostatné osoby oprávnené podať odvolanie sa po vyhlásení rozsudku vzdali odvolania (§ 368 z. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok /ďalej len CSP/).

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 CMP).